

Suk Sulat ni San Pablo ri ni Tito

Pesi'una

Si Tito sala ne getaw neg buwat sek tribu ne Griego. Sek panahun ketu si Tito begumbata' pa. Miktu'u giin riin ni Jesus tendeng ay mirengengen suk tinendu' ni Pablo. Migabang giin riin ni Pablo metendeng ri sek terbahuun. Meseligan gaid giin ne getaw.

Mimisita si Pablo bu' si Tito ritu se gembagel nek timuwalag ne Crete. Aas sek panahun neng megawa' ilan na ritu, tinelu'an ni Pablo si Tito ne mbilin giin sek sereluk sek timuwalag ketu arun sek pedlekata se ngang mektetu'u.

Rini sek surat keni, tinendu'an ni Pablo si Tito pegendun run sek pekpili' se nga getaw ne mbaal ne geseg riin se nga getaw neng miktu'u riin ni Jesus Christ bu' landuning melengas nek pemetasan. Pimendu'an rema giin ni Pablo nek peleliin su nga gena' metuud neng mentetendu' tendeng ay su ngak tinendu' nilan mikegbegay ne kesamuk bu' pegbahinbahin riin se ngang mektetu'u ri ni Jesus Christ.

Ngang Misulat ri sek Surat keni

- I. Suk Pengumpiya buwat riin ni Pablo 1.1-4
- II. Suk Terbahu ni Tito ritu se Crete 1.5-16
- III. Sung Metuud nek Penendu'an 2.1-15
- IV. Su Christian nek Pemetasan 3.1-11
- V. Su Ketapusan ne ngak Pemandu' 3.12-15

¹ Seni'a Tito,

Sulat keni buwat ni Pablo, sung minibeli ri sed Diwata bu' gapustulis ni Jesus Christ.

Pinili'u bu' sinugu' arun sek pedligen sek pektu'u se nga getawan nek pimili' ned Diwata bu' sek pegunut ri senilan tu se kemetuuran nek tinendu' sek tinu'uwan ta,² nek pisingkal riin sek pedderama para se ketubu' ne genda'iruni gekteben. Sud Diwata, ne ndi' gaid megbalus, miksaad ri senita se ketubu' keni se nda' pa pegatad suk panahun.³ Bu' se ginsaktu nek panahun, pirayagen ini ri seng minsahiin. Piniyalen ri senaan sung minsahi bu' winaliu ini ay sinugu' ini ned Diwata neng Menleluwas ta.

⁴ ✧ Miksulatu ri seni'a Tito, sung metuud neg bata'u riin sek pekesalabuuk ta ri sek pektu'u.

Megampu'u tu sed Diwata ne Gama' bu' riin ni Christ Jesus, sung Menleluwas ta ne mbegayan'a nek pengumpiya bu' kelinaw.

Suk Terbahu ni Tito ritu se Crete

⁵ Giin nini su keterengan neg binilin'u dya'a riin se Crete arun me'imetang mu su ngag betang ne kina'enlan baalen bu' mektendu'a ne nga geseg ri sek simbaan se kada ne dlun-sud. Peddelendem mu su ngak pimandu'u ri seni'a.⁶ ✧ Bu' isan ta' nek pili'en mu ne mbaal ne geseg ri sek simbaan, kina'enlan ndi' mpemura, kina'enlan sala raik sawaan, bu' su ngag bata'en mektetu'u, ndi' ilan mpengelegan neng mepetuyangen bu' mesungal.⁷ Ay

✧ **1:4** 1.4: 2 Corinto 8.23; Galacia 2.3; 2 Timoteo 4.10. ✧ **1:6** 1.6-9: 1 Timoteo 3.2-7.

kina'enlan para se gubispu,* gisip piniyalan sek terbahu ned Diwata, nda'iruni mpemura ri seniin. Kina'enlan ndi' giin mekpetaastaas, awas ndi' melemu lengetan, awas ndi' megbinabeleng, awas ndi' mensait, awas gena' merelaw sek selapi'. ⁸ Ma'ad, kina'enlan meli'alimba'en giin, liyagani kelengasan, menabut, metareng, bala'an, bu' mekepegeng ri se gegulingenen. ⁹ Kina'enlan mekpebilin giin neng meligen ri seng minsahi neng meseligan bu' mi'uyun ri se ketendu'an. Seng maa' run nek pebiyan, mekegulikseg giin se ngad duma, duma seng metuud nek penendu'an bu' mpe'ita'en rema su ngak sayep nu nga kinumuntra run nini.

¹⁰ Ay duuning melaun nek sinumupak bu' mikpenlaksap sek pektuntul neng mekepebalag se ngad duma, labi na su nga getaw nek sinumakup ri seg rilihiyun se nga getaw Judeo.

¹¹ Kina'enlan nek peleliin mu ilan sek pekpenlaksap mektuntul, tendeng ay sinamuk nilan puli' su ngak tibuuk penimalay saba' sek pektendu' ne ndi' siya mbaya', tendeng ma'aray seng mekepepiid nek tuyu' sek pekpenelapi'.

¹² Isan sala se ngak propeta nilan nek taga Crete miktalu', "Su ngak taga Crete kanunay belusen, maa' seng melaat ne ngang menanap, mekesekseg bu' melengka'." ¹³ Suk tinalu'en ketu metuud gaid gupiya. Aas taud mu ilan pemaagay arun mekaangken ilan se ginsaktu nek pektu'u. ¹⁴ Kina'enlan ndi' ilan mektu'u

* **1:7** 1.7 Ri se dlain ne gubad, suk talu' ne 'gubispu,' 'meguwit se ketibuukan ne ngang mektetu'u.'

se ngak sinugilen nek pimbaalbaal ne ngag Judeo bu' se nga kesugu'an ne nga getaw neng migbibay ri se kemetuuran. ¹⁵ Dlimpiyu su dlaun ne ngag betang para se nga getaw ne dlimpiyu; ma'ad nda'iruni dlimpiyu para se nga getaw neng mekelaat bu' nda'irunik pektu'u, tendeng ay melemu' ma su ngak pengena'ena' bu' su nga kunsinsiya nilan. ¹⁶ Minangkken ilan neng mi'ilala nilan sud Diwata ma'ad suk pimbaal nilan nda' pekpemetuud run nini. Melaat ilan gupiya, mesungal, bu' ndi' ilan mekegbaal neng melengas.

2

Sung Metuud nek Penendu'an

¹ Ma'ad para seni'a, pemandu' mu sung metuud ne ketendu'an. ² Pemendu'ay mu su ngang mekelegulang ne nga dlai neng mekpegeng ri se gegulingen, mpegbesaan, menabut, meligen sek pektu'u, melipetailen, bu' me'inentusen. ³ Maa' run rema su nga dlibun neng mekelegulang na. Pemendu'ay mu ilan sek pemetasan gisip dlibun neng medleketubu' sek pekebala'an. Kina'enlan ndi' ilan menlibak bu' megbinabeleng. Ma'ad menendu' ilan seng melengas, ⁴ arun sek pegtu'un se nga dlibun neg begumbata' sek pekpetail ri se ngag bana bu' nga gembata' nilan. ⁵ Kina'enlan metendu'an ilan sek pekpenabut, nda'iruni mpemura sek pekelibunen, metuges medlekata sek penimalay bu' melengas ne ngak sawa neng mekpesakup ri se gegulingen nilan ne ngag bana. Seng maa'

niin, nda'iruning mekepesipala ri seng minsahi neg buwat sed Diwata.

⁶ Maa' run rema su ngag begumbata' ne nga dlai, tendu'ay mu ilan sek pekpegeng ri se gegulingen ⁷ ri se dlaun ne ngag betang. Bu' pe'ita' mu ne dlendasan'a seng melengas nek pemetasan. Kina'enlan neng metinuuren'a bu' ginsaktu suk pekpenendu' mu. ⁸ Gamit mu sung melengas ne ngak talu' ne ndi' mpemura, arun su nga kuntra mu mpiiran ne ndi' na meketalu' neng melaat metendeng ri senita.

⁹ Pemendu'ay mu kanunay su nga gulipen sek pekpesakup ri se nga gegalen nilan bu' pekpeleliyag ri senilan ri se dlaun ne ngag betang. Ndi' ilan meksebagsembag tu senilan, ¹⁰ awas ndi' ilan menguwanuwan buwat senilan. Ma'ad mekpe'ita' ilan neng melengas bu' meseligan, arun mpesiddenggan su ngak penendu'an metendeng sed Diwata neng Menleluwas se dlaun ne ngak pimbaal nilan.

¹¹ Ay pi'ita' ned Diwata su genda'ig bayad ne kepiyaan arun meluwas su dlaun ne nga getaw. ¹² Su kepiya ketu miktendu' ri senita sek pegbeleng sek pedleketubu' neng melaat bu' se nga gayak nek pigangut ne nga getaw rini seg benwa; bu' medleketubu' ned duunik pekpegeng ri se gegulingen, metareng, bu' medleketubu' neng melengas rini seg benwa, ¹³ saanay megelat ita seng mekepedleliyag ne gendaw nek pirateng ta, seng me'ita' ta su kesanag sek pekpuli' rini se ge'eman ned Diwata ta bu' Menleluwas ne

si Jesus Christ. ¹⁴ ☆ Binegain su ketubu'en para senita, arun mekegawas ita buwat sek pegbaal neng mekelaat bu' limpiyuun ita arun mbaal ne nga getawaan neng niin ra gaid, getawan neng metinuuren sek pegbaal ne ngang melengas.

¹⁵ Tendu' mu ngag betang keni, gamit mu su dlaun ne ketenged mu sek peddasig bu' sek pekpemaag ri senilan. Ndi' mu tugut neng miika' suk pegengleng nilan ri seni'a.

3

Su Christian nek Pemetasan

¹ Perelendemay mu su nga getawan mu sek pekpesakup ri se ngang midlegeseg bu' se ngang mingetendanan sek pektuman ri senilan; bu' kina'enlan andam ilan sek pegbaal se dlaun ne ngag betang neng melengas. ² Ndi' ilan mbaya' mementalu' neng melaat tu isan ta', ndi' mensait, metinameren, bu' kanunay mekpe'ita' neng melumbauy nek pemetasan tu se kada sala. ³ Ay nud diin ngag buralburalen ita, mesinupaken bu' mibalag. Mi'ulipen ita ri se nga gayak bu' dlaun ne nga kelasi neng mekelaat ne ngag betang neng mekepedleliyag. Midleketubu' sek pekelaaten bu' melibeguun; Sud duma ginumemet ri senita bu' ginemetan ta ilan. ⁴ Ma'ad pirayag su kepiya bu' pekpetail ned Diwata neng Menleluwas ta. ⁵ Linuwassen ita. Gena' itu tendeng se gegulingen ta neng mibaal nek pekemetareng, ma'ad tendeng se

☆ **2:14** 2.14: a Ngak Salmo 130.8. b Exodo 19.5; Deuteronomio 4.20; 7.6; 14.2; 1 San Pedro 2.9.

gegulingenen ne dlelaat ne dlinuwas ita pebiyan se Gispiritu Santu, neng migbegay ri senita neg begu nek pegegetaw bu' begu ne ketubu' pebiyan sek pegugas ri senita. ⁶ Binegay ned Diwata ri senita su Gispiritu Santu se genda'ik pedlekulang pebiyan ri ni Jesus Christ neng Menleluwas ta, ⁷ arun pebiyan ri se kepiyaan mpemetareng ita duma sed Diwata bu' me'angken ta su ketubu' ne genda'i gekteben nek pidderama ta. ⁸ Metuud gaid ngak talu' keni.

Liyagan'u neg begayan mu ne gimpurtanti ngag betang keni arun su ngang miktu'u ri sed Diwata megbegay neng melengas nek panahun nilan sek pegbaal neng melengas bu' duunik paluun para se kada sala.

⁹ Ma'ad liyaway niyu sug binural ne ngak pegaddat, sek pegunut ri se nga gepu'an niyu, su ngak pegaddat bu' pedlalis metendeng se Kesugu'an. Ngag betang keni ndi' megamit bu' nda'ik paluun. ¹⁰ Megbegay'a ne ndi' lumabaw sed duwa' nek penegul tu se ngang mekpetipelak se dlumpuk, bu' rayun, bibay niyu ilan. ¹¹ Ay misuunan mu nga getaw iin kurakut, bu' su ngak sala' nilan mikpemetuud ne gilana misayep.

Su Ketapusan ne ngak Pemandu'

¹² ✧ Sek pekperiin'u ni Artemas awas Tiki-cus riin seni'a, penentuway mu ne kumita' ri senaan ritu sek siyudad neng Nicopolis, tendeng ay mikegukumu ned dituu mekpebeyan

✧ **3:12** 3.12: Su Ngak Pimbaal 20.4; Efeso 6.21-22; Colosas 4.7-8; 2 Timoteo 4.12.

sek panahun neng meteddaw. ¹³ ☆ Penentuway mu sek pegabang si Senas, su gabugadu bu' si Apolos, arun mekedlaang ilan bu' siguru mu ned duuning megamit nilan se ngak pekpanaw.

¹⁴ Bu' tendu'ay mu su nga getawan ta riin sek pekpenantu sek pegbaal neng melengas arun ndi' ilan mekulangan se ngak pengina'enlan nilan. Ndi' ilan medleketubu' ne genda'ik paluun.

¹⁵ Mingumusta ri seni'a su ngak sementaun'u rini. Pengumusta mu ami tu se ngak sementaun ta ri sek pektu'u.

Megampu'u se dlaunan niyu nek pengumpiyanan amu ni Christ.

Daal da ini.

☆ **3:13** 3.13: Su Ngak Pimbaal 18.24; 1 Corinto 16.12.

Sug Begu Ne Kalegenan
New Testament in Northern Subanen

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Subanen, Northern)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

193ab46e-61e8-52e1-92f4-944939f948dd